

Κώστας Χ. Πασχάλης

Για την «Ιστορία του σκύλου», τη νέα θεατρική παράσταση της «ΘΥΜΕΛΗΣ»

«Μερικές φορές πρέπει να περπατήσεις πολύ μακριά, να βγεις από το δρόμο σου, για να επιστρέψεις απ' το σωστό σύντομο δρόμο»

(από το κείμενο του θεατρικού έργου)

Με πρωτοβουλία της δημοτικής κίνησης «**διάβαση πεζών**» πραγματοποιήθηκε μια όμορφη θεατρική βραδιά σε καφέ μπαρ της κοιλιάδας.

Στα πλαίσια αυτής της βραδιάς έγινε η πρώτη παρουσίαση του έργου του Έντουαρντ Άλμπι «Η ιστορία του σκύλου» από τη θεατρική ομάδα «**ΘΥΜΕΛΗ**».

Για τη θεατρική αυτή ομάδα και την πραγματικά γόνιμη, δημιουργική και ελπιδοφόρα πορεία της στα θεατρικά δρώμενα της πόλης έχουμε αναφερθεί κατά καιρούς μέσα από αυτόν εδώ το χώρο.

Να επαναλάβουμε, απλώς, πως η ομάδα αυτή συναπαρτίζεται από ερασιτέχνες ηθοποιούς, την «καθοδήγηση» των οποίων φέρει ένας επαγγελματίας ηθοποιός, ο **Παναγιώτης Σταματόπουλος**, ο οποίος έχει ήδη διαγράψει έναν μεγάλο κύκλο στο θεατρικό σανίδι τόσο στις σκηνές της Αθήνας, καθώς και στις περιφερειακές θεατρικές σκηνές, κυρίως μέσα από τα ΔΗΠΕΘΕ.

Η μεγάλη επιτυχία του Σταματόπουλου έγκειται αφενός στο ότι έχει καταφέρει να «μπολιάσει» με το πάθος του για τη θεατρική δημιουργία τους ερασιτέχνες ηθοποιούς και αφετέρου στο ότι καταφέρνει να πάρει από αυτούς το μάξιμουμ των δυνατοτήτων τους. «Δουλεύει» με μεθοδικότητα, επιμονή, υπομονή αλλά και ανυπακοή πάνω στο «μεράκι» των παιδιών, «μυώντας» τους παράλληλα στην «θεία τρέλα» που επιβάλλει η υποκριτική τέχνη. Και όλα αυτά διαφυλάσσοντας τη συνοχή και τη συλλογικότητα της ομάδας, καθώς θεωρεί (και δικαίως) πως εκεί στηρίζεται το μέλλον του εγχειρήματος καθώς και της όλης προσπάθειας.□

Η εμπειρία από την παρακολούθηση μιας πρόβας πολλές φορές έχει μεγαλύτερη αξία και από αυτήν ακόμη την παράσταση. Είχα τη μοναδική ευκαιρία να γευτώ αυτήν ακριβώς την εμπειρία μέσα από τις πρόβες της «Αντιγόνης», της επιτυχημένης θεατρικής παράστασης που ανέβασε η «ΘΥΜΕΛΗ» το προηγούμενο καλοκαίρι. Παιδιά της «διπλανής πόρτας» με ελάχιστη έως καθόλου εμπειρία από τη θεατρική τέχνη, αποκτούσαν «πρόσωπο», «φωνή», «έκφραση», «κίνηση», ρυθμό. Μέσα από μια κοπιώδη και βασανιστικά αργόσυρτη δοκιμασία μεταμορφώνονταν σ' αυτό που επίτασσε ο ρόλος τους. Αυτή ακριβώς η μεταμόρφωση, αυτή η σταδιακή «μετάλλαξη», αυτή η ταύτιση με μια άλλη «περσόνα» που κουβαλά πάνω της τη δική της ιστορία, τα δικά της πάθη, τις δικές της αδυναμίες είναι κατά τη γνώμη μου και η μεγάλη ομορφιά αλλά και η μεγάλη δυσκολία της θεατρικής τέχνης.

Πρόβα της νέας «δουλειάς» δεν μπόρεσα να παρακολουθήσω, αλλά οφείλω να ομολογήσω πως μετά□ το τέλος της επιτυχημένης παράστασης που παρακολουθήσαμε, ένιωσα πως θα συνιστούσε μία ακόμη πολύ ενδιαφέρουσα εμπειρία.

Ερχόμενοι λοιπόν στο προκείμενο, να πούμε πως «Η ιστορία του σκύλου», βασισμένη στο έργο του Άλμπι «**Η ιστορία ζωολογικού κήπου**», συνιστά το δεύτερο μέρος της τριλογίας που επέλεξε να παρουσιάσει στο κοινό της πόλης μας η θεατρική ομάδα «**ΘΥΜΕΛΗ**».

Το πρώτο ήταν το «**λέγε...τι βλέπεις**» σε κείμενα των **Μάριου Ποντικά** και **Γιώργου Σκούρτη**, το δεύτερο αυτό που είδαμε σε πρώτη παρουσίαση και που επισήμως θα παρουσιαστεί τις προσεχείς εβδομάδες και το τρίτο

το «**Μαχαίρι στο κόκαλο**» του Μουρσελά.

Βασικός συνεκτικός ιστός της τριλογίας αυτής είναι το αδιέξοδο των ανθρώπινων σχέσεων έτσι όπως αυτό βιώνεται στις σύγχρονες κοινωνίες.

Στο πρώτο σημείο στο οποίο και θα ήθελα να εστιάσω την προσοχή μου είναι το έργο αυτό καθ' αυτό. Ένα εκπληκτικό κείμενο, ενός πολύ μεγάλου θεατρικού συγγραφέα, με λόγο ρέοντα και συνάμα σφιχτοδεμένο, που διέθετε ρυθμό, που συνάρπαζε καθηλώνοντας τον θεατή και που εντέλει οδηγούσε σε μια εξαιρετική κορύφωση.

Στο έντυπο που μοιράστηκε και το οποίο αναφέρονταν στο έργο αναφέρονταν μεταξύ άλλων και τα εξής:

«...Με τόλμη που εκπλήσσει ο Άλμπι, αδιαφορώντας για κάθε πρόσχημα ρεαλισμού, στήνει στη σκηνή ένα σύγχρονο «σκοτεινό» αλληγορικό παραμύθι, με τη λογική και την ποίηση του ονείρου.

Η αγωνία του ανθρώπου απέναντι στα σύγχρονα αδιέξοδα, η αδυναμία του να συλλάβει τον κόσμο και το νόημα της ύπαρξής του, ο τρόμος του απέναντι στο κενό και τον πόνο, είναι μερικά από τα καιρία θέματα που διατρέχουν τη γραφή του Άλμπι.

Οι δύο πρωταγωνιστές στο έργο «Η ιστορία του σκύλου», είναι στην ουσία οι δύο όψεις του ίδιου κάλπικου νομίσματος. Από τη μια μεριά έχουμε την εύθραυστη ασφάλεια της «βολεμένης» μικροαστικής ζωής και από την άλλη την απελπισία του διαψασμένου για επικοινωνία μοναχικού ατόμου. Η συνάντησή τους στο «πάρκο των σκύλων» έχει εκρηκτικό αποτέλεσμα».

Δεν νομίζω πως θα μπορούσα να προσθέσω κάτι παραπάνω, αφού οι παραπάνω γραμμές εμπεριέχουν με ακρίβεια το βασικό νόημα του έργου.□

Το δεύτερο σημείο στο οποίο θέλω να αναφερθώ είναι οι ερμηνείες. Το έργο, το οποίο στηρίζεται εξ' ολοκλήρου σε δύο ηθοποιούς, απαιτεί πραγματικά πολύ υψηλές υποκριτικές ικανότητες. Η μεγάλη γκάμα των διαφορετικών συναισθημάτων, οι πυκνοί και ιδιαίτερα φορτισμένοι μονόλογοι, η υποβόσκουσα ένταση ανάμεσα στα δύο πρόσωπα, η οποία και σταδιακά κλιμακώνεται για να οδηγήσει στην έκρηξη, συνιστούν για τους ηθοποιούς αληθινή δοκιμασία.

Δεν έχω ξαναδεί το έργο και όπως είναι φυσικό δεν έχω μέτρο σύγκρισης. Ούτε βέβαια έχω θητεύσει στο θέατρο για να έχω τη δυνατότητα να μιλήσω με την ιδιότητα του κριτικού. Κάτι τέτοιο άλλωστε δεν είναι στις προθέσεις μου.□ Τη μόνη ιδιότητα που δικαιολογώ στον εαυτό μου είναι αυτή του απαιτητικού θεατή. Και με αυτήν την ιδιότητα μιλώντας ή γράφοντας, οφείλω να ομολογήσω πως οι ερμηνείες των δύο ηθοποιών με άφησαν απολύτως ικανοποιημένο.

Ο **Λάμπρος Τόκας** στο ρόλο του Τζέρρυ με εξέπληξε. Ξεπέρασε κατά πολύ και τις καλύτερες προσδοκίες, καταδεικνύοντας πως διαθέτει πηγαίο υποκριτικό ταλέντο. Ταυτίστηκε με το ρόλο του μοναχικού ατόμου, του «παρία» (του απόβλητου) του αμερικάνικου ονείρου, που παλεύει με τους εφιάλτες του έχοντας ως μοναδικό όπλο τον σαρκασμό και τη μηδαμινότητά του. «**Προσπάθησα να αγαπήσω και προσπάθησα να σκοτώσω, αλλά είχα αποτύχει και στα δύο, γιατί τα προσπάθησα ξεχωριστά**», λέει ο Τζέρρυ σ' έναν από τους πραγματικά εκπληκτικούς μονολόγους του. Όσπου θα καταφέρει να βρει το θάνατο στο οπλισμένο χέρι ενός «απρόσωπου» (φυτό τον αποκαλεί ο Τζέρρυ) μεσοαστού, του Πήτερ.

Μιλώντας για τον **Αντώνη Κωστόπουλο**, που ερμηνεύει τον ρόλο του Πήτερ, δεν θα μιλούσα για έκπληξη. Η ερμηνεία του Κρέοντα στην «Αντιγόνη» με έχει πείσει προ πολλού για τις δυνατότητές του. Βέβαια, εδώ έχουμε να κάνουμε με έναν ρόλο εντελώς διαφορετικό. Ο Πήτερ είναι ο «βολεμένος» μεσοαστός, κομμάτι του «αμερικάνικου ονείρου»,□ που αίφνης βρίσκεται αντιμέτωπος με έναν άνθρωπο που εκφράζει την άλλη όψη του

Κώστας Χ. Πασχάλης

Για την «Ιστορία του σκύλου», τη νέα θεατρική παράσταση της «ΘΥΜΕΛΗΣ»

νομίσματος. Ουσιαστικά αυτό που βιώνει είναι η απόλυτη κατακρήμνιση της «τακτοποιημένης» ζωής του. Η ένταση που βγάζει, σε αντίθεση μ' αυτή του Τζέρρυ, εκφράζεται όχι τόσο με τον λόγο (λόγος σκόπιμα ελλειπτικός και εν πολλοίς «άδειος») όσο με τα διαφορούμενα συναισθήματά του. Αποστροφή, περιέργεια, φόβος, απαξίωση, ειρωνεία, εσωστρέφεια, επίφαση πνευματικής καλλιέργειας, εκνευρισμός, αδυναμία κατανόησης, βίαιη ενστικτώδη (έως ζωώδη συμπεριφορά), ενοχές. Όλα αυτά δηλώνονται πρωτίστως με τις κινήσεις των ματιών και του σώματος. Πρόκειται, κατά τη γνώμη μου για πραγματική άσκηση υποκριτικής, που θα έπρεπε να διδάσκεται στις δραματικές σχολές. Σ' αυτήν, λοιπόν, την «άσκηση» ο Αντώνης Κωστόπουλος τα πήγε, κατά κοινή ομολογία, πάρα πολύ καλά.

Η κορυφαία δε στιγμή (κορυφαία και για τους δύο ηθοποιούς) ήταν το τέλος, όταν ο Πήτερ, μπροστά στη θέα του Τζέρρυ που ψυχορραγεί, μένει μετέωρος πάνω από το απόλυτο κενό της ύπαρξής του, νοιώθοντας τη ζωή του (τη δουλειά του, την οικογένειά του, το σπίτι του, τα παπαγαλάκια του, τις γάτες του) να γλιστρά σαν το νερό μέσα από τα χέρια του, να χάνεται στο απόλυτο μηδέν.

Ένα εξαιρετικό έργο, δύο υπέροχες ερμηνείες, που αξίζει να δούνε οι θεατρόφιλοι και όχι μόνον.

Υ.Γ. Αξία μεγαλύτερη σίγουρα από αυτή του υστερόγραφου έχει η αναφορά στο δεύτερο μέρος αυτής της θεατρικής βραδιάς, που ήταν αφιερωμένη στη μουσική για το θέατρο. Όσοι παρέμειναν μετά το τέλος της παράστασης απόλαυσαν εξαιρετικές μουσικές που έχουν γραφεί και ερμηνευτεί αποκλειστικά για το θέατρο (μουσικές που σπάνια έχουμε τη χαρά να απολαμβάνουμε), τόσο από το ελληνικό όσο και το ξένο ρεπερτόριο. Την ευθύνη και επιμέλεια αυτού του αφιερώματος είχε ο **Σάκης Μπούικος**, στον οποίο και αξίζουν τα θερμά μας συγχαρητήρια.